

ХРОНИКА

България

В София съборно бе прочетена последната част на Богородичния акадист

На 20 март вечерта за пореден – четвърти път бе отслужена празнична вечеря и прочетена последната част от Богородичния акадист. Съборната богослужба се състоя в столичния храм „Успение Богородично“, който се ръководи от ик. Лука Неплатанов.

Четири седмици вече в петъчните вечери се отслужва това последование, в което молитвено участие взема Негово Светейшество Софийският митрополит и патриарх Български Неофит.

Според предвидената програма на Софийска св. митрополия за съборните богослужения по време на Великия пост последованието бе извършено от Негово Преосвещенство Маркианополски еп. Константин.

Заедно с патриарх Неофит молитвено участие взеха Браницки еп. Григорий, викарый на Софийския митрополит, архимандрит Герасим, главен секретар на Св. Синод, храмовото духовенство и столични свещеници.

Последованието и въз-

хваляващите Божиата Майка песнопения бяха изпълнявани от представителите на Священнически хор и клиросни певци.

В храма, посветен на Успението на Божиата Майка, се събраха вярващи от целия град и заедно с певците вдъхновено отпояваха припевите: „Радвай се, Невесто невестна“ и „Алилуя“.

В края на акадиста към благоговейните вярващи с пастирско слово се обърна еп. Константин. Той говори за св. Богородица като пример на чистота, духовност и майчинство.

Негово Светейшество благослови църковното из-

пълнение и благодари на всички, взели участие в богослужбата, като пожела: „С молитвено то застъпничество на нея – Закрилицата на всички, нека да получат Божието благословение онези, които прибегват към нея с вяра и дрзновение... Да преминем попрището на настоящия пост успешно, духовно да богатеем и радостни да посрещнем великия празник Възкресение Господне!“ – каза патриархът, като даваше лично своята първосветилска благословия на множеството миряни, които се трупаха около него с надежда да получат Божия благослов.

Весела ИГНАТОВА

Възпоменание в Ловеч

Край Ловеч има едно място, известно под името „Слънчев бряг“. През периода 1959-1962 г. тук се е намирал трудово-политически лагер, наследник на лагера край Белене, който е бил закрит малко преди това. Тук издевателствата и убийствата без съд и присъда се превърнали във всекидневие. През 1951 г. в лагера били заточени 1 459 души, а на следващата – 2 323. Всеки десети лагерник оставял костите си на това място на мчлението и скръбта.

Вече 25 години в първия ден на пролетта тук се извършва възпоменание в памет на невинно избити-

те от тоталитарния режим. По този повод на 21 март бе отслужена панихида от Негово Високопреосвещенство Ловчанския митр. Гавриил заедно с духовници от Ловеч. Влади-

ката се обърна с молитва към Подателя на живота Бога, за да запосри опрощение за всички загубили живота си в лагера на смъртта.

Ловчанска митрополия

Пловдив посрещна мощите на св. Николай Мирликийски

На 12 март, в митрополитския храм „Св. вмчца Марина“ бе тържествено посрещната частца от мощите на св. Николай Мирликийски.

Светинята бе донесена от Негово Високопреосвещенство Тамасоски митрополит Исаяя от Кипърската православна църква и в украсена кукувляка бе поставена в центъра на храма за поклонение на вярващите, които се докоснаха и поклониха на светия Чудотворец.

Високопреосвещените митрополити Тамасоски Исаяя, Пловдивски Николай, Великотърновски Григорий и преосвещените епископи Велички Сионий и Знеполски Арсений заедно с всички свещеници от Пловдивска епархия отслужиха молебен към свети Николай при стечението на многоброен богомолен народ. На богослужбата присъстваха зам.-

кметът на град Пловдив Стефан Стоянов, общественици и представители на държавността.

Преизпълнен с духовна радост, митрополит Николай изказа своята благодарност към Негово Високопреосвещенство митрополит Исаяя за духовната му подкрепа, за любовта, която винаги е имал към нас и Православната ни света Църква. (Словото четете на стр. 7.)

Високопреосвещеният митрополит Исаяя се обърна към Пловдивския митрополит Николай с приветствени слова: „Донесохме ви тези свети мощи за осветяване и подкрепа, за духовно насърчване на Вас и вашите верни клир и паство, на всички нас!“

Духовното тържество завърши с многолетствие.

Пловдивска митрополия

ДОКУМЕНТИ

ПОЗИЦИЯ

на Св. Синод от 10. 03. 2015 г. по повод решението на Върховния касационен съд за църквите в Арбанаси

От стр. 1

И, след като казва всичко това, Върховният касационен съд постановява, че държавата, въпреки всичко не следва да върне храмовете на Българската православна църква!

Смущаващо е, как е възможно след толкова верни констатации Съдът да направи обратното на тях заключение! И то не кой да е съд, а именно Върховният касационен съд, последната, най-висша инстанция на съдебната система, която трябва да бъде пример за всички съдилища в България и да налага мащабите и критериите за право и справедливост.

Светият Синод изразява отеческа благодарност на съдия Геника Михайлова, която е изразила особено мнение срещу решението, и се надява, че в българската правна система ще се намерят механизми и начини за преодоляване на това решение, чиито последици са колкото вредни за Българската православна църква, но толкова са по-вредни изобщо за авторитета на правото в България.

Призоваваме православните християни да не се поддават на униние по повод тази временна несполука и да вярват, че Божиата справедливост един ден, рано или късно, ще възтържествува.

Една година от каноничния избор на Русенския митрополит Наум

На 21 март в русенския катедрален храм „Света Троица“ Негово Високопреосвещенство Русенски митрополит Наум възглави вечерното предпразнично богослужение, предшествано Четвъртата неделя на Великия пост – Св. Йоан Лествичник, когато се изпълва една година от каноничния избор на епархийския архиерей.

За да уважат своя събрат, в Русе пристигнаха Негово Високопреосвещенство Ловчански митрополит Гавриил и Негово Високопреосвещенство Теодосий, архиепископ на Томи и Констанца, с придружаваща го делегация. В богослужбното последование взе участие и архим. Атанасий от българската църковна община в Атина, Гърция.

На другия ден, 22 март, Негово Високопреосвещенство Русенски митрополит Наум отбеляза излъгването на една година от каноничния му избор за правоправещ епархийски архиерей със св. Литургия в русенския катедрален храм „Света Троица“. На владиката съслужиха Ловчанският митрополит Гавриил и Гюргевският епископ Амвросий от Румънската патриаршия с придружаващата го църковна делегация от духовници.

В богослужението взеха участие архиерейските наместници от Разградска, Поповска и Тутраканска духовна околия, архим. Емилян, епархийски съветник, архим. Антоний, игумен на Басарбовския манастир, архим. Атанасий, свещеник на българската църковна община в гръцката столица Атина, и други. Присъстваха председателите на русенските храмове и членовете на Епархийския съвет.

В края на литургията митрополит Наум се обърна към присъстващите с кратко слово (четете на стр. 8), в което благодари за оказаното му от всички внимание, като направи кратък преглед

на някои извършени от него дела през изминалите месеци. Митрополитът подари на двамата гостуващи йерарси по един архиерейски посох, „с който да се подкрепят по трудния, но благодатен и спасителен Христов друм, навсявляйки повереното им паство в истините на светата православна вяра, Църкви и Отечество на ползу“.

Ловчанският митрополит Гавриил поздравил митрополит Наум от името на Св. Синод на БПЦ, като изтъкнал неговите качества на добър администратор и изряден архиерей. Слово произнесе и епископ Амвросий, който поднесе в дар ръчно изброирани епитрахил и омофор от зелено кафе и икона на преп. Наум Охридски, като предаде и специалните поздравии и благопожелания от името на Негово Блаженство Румънския патриарх Даниил.

Богомолният народ в препълнения храм запя вкупом многолетствие заедно с хористите от катедралния хор.

За всички гости, свещенослужители и миряни бе дадена скромна почерпка в приемния салон на Русенската св. митрополия.

Русенска митрополия

ДОКУМЕНТИ

Кандидатури за ръкоположение на свещенослужители

Светият Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатски предписки за ръкоположение на енорийски свещеници и свещеномонаси, на основание чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Устава на Българската православна църква реши да бъдат публикувани имената на следните кандидати:

Доростолска епархия: монах Терапонтий (Румен) Василев Андонов – за йеродякон и йеромонах;

Неврокопска епархия: Христо Иванов Паланков от с. Ябълково – за дякон и свещеник;

Русенска епархия: Румен Петров Трофилов от с. Щръклево – за дякон и свещеник;

Плевенска епархия: Красимир Боянов Кръстев от гр. Плевен – за дякон и свещеник;

Пловдивска епархия: Любомир Иванов Чавдаров от гр. Ветрен – за дякон и свещеник.

За борбата...

От стр. 1

Страстите са като корените на бодливите растения и за да ги изкорениш, се трудиш с усилие, разкъравявайки ръцете си – така е и със страстите – за да ги изкорениш, премахнеш и спечелиш битката, трябва да дадеш кръв с трудове, болки и жертви. Чрез страх Божий, помненето на смъртта, Съдиян ден и оправдаването, въздаянието; чрез спомена за заплашаваните ни наказания, съгласно помислите, които сме имали; думите, които сме казали; делата, които сме извършили или които сме пропуснали да извършим, с помненето на предишни грехове си помагаме да не допуснем невнимателни, неподходящи и осъдителни мисли и дела.

Християнинът е задължен да знае и вярва, че е член на Христовото тяло и следователно, чрез строго внимание в духовната борба трябва да възпрепятства и да не допуска раждането на душепагубните страсти. Преп. Ефрем Сирин привежда конкретен пример с един

брат, който бил нападен от духа на блуда. Забранявайки на демона, братът казал: „Махни се от мене, сатана, нима не знаеш, че макар да съм недостоен, съм член Христов“, и изкушението веднага престанало, тъй както пламъкът на свещта угасва при духване. Братът бил освободен, учудил се и прославил Бога, и повярвал, че победата над страстите е дело на собствената воля и решителност и че постигането й не е невъзможно.

Християнинът вярва обаче, че не е сам в тази трудна, жестока и дори кървава борба, а с него е Христос, Който го води към най-силното и мощно оръжие – благодатта на Светия Дух. Страстите могат да се изкоренят единствено с Божията сила. Човек пада, става, отново пада и отново става, труди се, бори се, воюва, подвизава се с душа и тяло, но изкореняването на страстите и придобиването на благодарение е дар Божий.

Свети Макарий Египетски казва, че както е невъзможно да видим светлината без очи, да чуваме

На 27 ноември 2013 г. Светият Синод на Вселенската патриаршия, на свое редовно заседание в пълн състав, под председателството на Негово Всеесветейшество Константинополски Вселенски патриарх Вартоломей, взе единодушно решение за канонизирането на стареца Порфирий Кавсокалашит.

Съгласно това Вселенската патриаршия вписа в агиологична на Православната църква, съгласно нейния утвърден ред, светозорския йеромонах Порфирий Кавсокалашит и издаде съответния Патриаршиески и Синодален Акт. За ден на всеобщо честване на паметта му бе определен денят на неговото успение – 19 ноември (ст.ст.)/2 декември (н.ст.).

без уши, да вървим без крака и да говорим без език, така не можем да се спасим или да влезем в Царството Небесно без Христос.

Страстите произлизат от превишавани нуждите ни пожелания за материални блага на този свят – като богатство, слава и почести. Най-напред трябва да търсим вечните блага, вечната слава и вечната радост, а всичко останало ще дойде от само себе си. Затова най-прекият и безопасен път, чеда мои, е да възлюбим Христос.

Любовта към Христос е най-силното и ефективно оръжие в борбата срещу душегубните страсти.

Борбата и подвизаването срещу страстите е главно дело на всеки човек. То е ежедневно мъченичество. И тази борба трябва да бъде непрестанна и продължителна.

Понякога склонността на душата към лукавство отдалечава човек от борбата. Тогава трябва да моли с всички сили Бог да го укрепи, да издига ръце към Христа, да търси Божията милост и да казва: „Господи Иисусе Христе, помилуй ме!“

Например, ако няма любов – да се подвизава в делата на любовта, когато вижда, че сърцето му се окаменява, когато претър-

пява унижение и осъждане – тогава да се бори да направи сърцето си състрадателно, дълготърпеливо, опрошавашо; или когато молитвата му е разсеяна – да се бори да съсредоточи ума си в Христовото име; когато няма търпение – да се подвизава в търпението. И така Бог, Който вижда борбата му, го увенчава като добър боец и изпълва сърцето му с плодвете на Светия Дух.

Друга помощ в борбата ни срещу страстите са постоянните бителност и трезвение, защото врагът на душата ни – дяволът, бди денем и нощем и като някой лъв бърза да ни разкъса. Трезвението трябва да бъде спроводено от непрестанната молитва. Бъдете настоятелни за молитвата. Молете се от все сърце, с вяра и надежда, спокойно и с мир.

Борбата срещу страстите бива укрепявана и от четенето на Священото Писание. Четете и изучавайте ежедневните светите книги и концентрирайте ума си в духовните поуки, тъй че да отдалечите ума си от други мисли и пожелания.

Подвизавайте се всеки ден, с мир и радост под-

насяйки доброто си намерение на Христа, и Той, виждайки, че се борите със зло, с греха, със страстите, с помислите, че със съзвиз и съкрушение помните прегрешенията си, че се изповядвате и се каете, че искрено желаете да се причастите с чистата Кръв и Тяло на Христа, че се подвизавате в пътя на любовта и добродетелта, ще ви изпълни с Неговата благодат. А там, където е Божията благодат, не може да има страст.

И когато сърцето се услади от благодатта на Утешителя, тогава лукавият се огорчава и отдалечава, и Христос ни взема в обятията Си и не ни оставя да паднем. Не мислете обаче, че да не отпаднете, това е ваше собствено постижение, заради ваша собствена борба и добродетел, то е заради Христовата любов към нас – Неговите чеда, заради Божествения промисъл, който прегръща, предпазва и огражда прибягващите към Него.

Изумения
ЕКАТЕРИНА
Из книгата „О остоях
герои Порфирийос“
Превод от арабски:
Анна ПАРАЛИНГОВА

Светият и Велик събор на Православната църква е насрочен за 2016 г. През март 2014 г. Предстоятелите на всички автокефални Православни църкви се срещнаха в Истанбул, свещеното седалище на Вселенската патриаршия, която исторически (най-малко поне от V век) свиква и координира такива всеправославни срещи, улеснявайки единството им, като служи за център на разрешаването на спорове между тези Църкви.

Проф. отец Йоанис Хрисавгис

Безспорно, основното решение, прието единодушно на Синаксиса на Предстоятелите, е свикването на Велик събор през 2016 г., за който се реши, с някои резерви, да се проведе в църквата „Св. Ирина“ – там, където се е състоял Вторият вселенски събор през 381 г., който завърши „Символа на вярата“ – възгласяван от повечето християни днес. Храмът „Св. Ирина“ сега е музей в Истанбул и никога не е бил превръщан в джамия след падането на Константинопол през 1453 г.

Съборът през 2016 г., който се подготвя най-малко от 1961 г. (въпреки че има и по-ранни предложения за такъв Събор, през 1920 г. и 1930 г.), за първи път ще включва представители на 14-те автокефални Православни църкви. Сама по себе си, тази концепция, като изключим (в случая) решението за свикването на Велик, или общ Събор, е безпрецедентна, защото ще бъде съблюдаван от всички патриарси, архиепископи и епископи на 14-те Църкви, включително и от древните Патриаршии, с изключение на тази от Рим.

Теолозите-коментатори и историците-анализатори трябва да са наясно, че процедурата по свикването на общ Събор на Православната църква несъмнено няма да е в съгласие с реда или организацията на някои от тях, и по-специално на някои Западни църкви, защото се изисква консенсус между всички Църкви, а не просто решение от една Църква или от един лидер. Така че е твърде наивно да се отхвърлят изцяло разликите между различните Църкви, като добавим и че те са чисто и просто резултат от съперничество. Въпреки че една такава процедура не може априори да се счита за погрешна, както и че със сигурност може да е разочароваща и за участващите в нея, и за онези, които са извън Православната църква, то тя същевременно е по някакъв начин един дълбок – макар и болезнен – демократичен метод, който често остава неразбран.

Темите и текстовете на Всеправославния събор са внимателно определени още от началото на 1970 г., с изключение на някои, които датират от началото на 1960 г. Те включват

Най-после Събор след толкова века

За Всеправославния събор през 2016 г.

въпроси от вътрешно състояние, като напр. йерархическия ред на Църквите (*gymnastic*) и дискусии около въпроса за *новия календарен стил*, както и въпроси, произтичащи от адаптирането на древната вяра към съвременната реалност, и по-специално тези за поста и прекъсване за брак в една мультикултурна и интеррелигиозна среда.

Но най-важното е, че текстовете засягат чувствителни въпроси, като отношението на Православната църква с другите християнски изповедания, ролята и позицията на Православната църква към съвременните предизвикателства на времето, както и „неправославие“ (или антиканонични) административни структури, пред които е изправена Православната църква в Западния свят.

Погледнато отвън, те могат да изглеждат прости или саморазбираеми, но са от жизненоважно значение за развитието на Православната църква. Например, отварянето към света на една иначе традиционна Църква е от решаващо значение, особено в светлината на консервативните и традиционалистически кръгове в гръцкия и славянския свят. Начинът, по който Православната църква посреща модерността, е в пряка връзка с начина на нейното свидетелство сред обществостта.

Третият въпрос се отнася до *ролята на Православната църква в традиционно не-православни страни* (често наричани Православна „диаспора“). Той е свързан с добиването на каноничен статус на епископ в диоцез, където съществуват голям брой етнически православни църкви и следователно, повече от един епископ. Ще бъдат ли готови църковните водачи да предоставят някакъв вид реална автономия? И най-важното: ще проявят ли интерес църковните лидери в страни като САЩ към една още по-силно съборна, колаборираща се организация, или ще си останат с натрапчивите идеи на тесногърдите националистически интереси?

Някои коментатори бързат да критикуват предстоящия Събор като такъв, който би имал маловажно значение и последиствия. Тези критици са любители на твърдението, че няма да бъде обсъждан и решен никакъв догматичен въпрос. Не съм сигурен дали самите епископи от древните Вселенски събори са знаели предварително, че им е предстояло да ре-

шатва богословски диспути и църковни противоречия по съвсем невдъхновен път. Или просто акуратно са се занимавали с текущите църковни проблеми, и то не само от богословски характер, но и административни (църковни), и политически (канонически).

Също така, има най-малко поне два въпроса, определени за обсъждане, към които има небирав световен интерес. Първи от тях е начинът, по който Православните църкви ще отговорят на *религиозния фундаментализъм и фанатизъм*. Един обединен и еднозначен отговор на екстремистките и подиривни елементи и фракции – идващи понякога дори от среди, вдъхновявани от екстремистки или реакционерски настроени монаси – би представлявало решително и обвързващо акцентирание върху „царския път“ на различаване (на нещата) и умереността, възприета от класическите учители на древната Църква. Та ние ще ли видим тогава една присъда над сепаратистките групи и един подновен ангажимент на отвореност към света?

Може би въпросите на Всеправославния събор, които ще имат най-значими и дългосрочни последици, ще бъдат свързани с *организацията и административното управление на Православната църква по света*. Въпросът е дали православните общности в чужбина, като в САЩ, Западна Европа, както и Азия, и Австралия – състоящи се от прозелити и православни имигранти, интегрирали се в новите си родини, на километри от „Майките Църкви“ и културите, от които произлизат – са достигнали своята зрялост и са придобили нужната мъдрост и отговорност, за да служат на народа си и да управляват в единство делата му.

За съжаление обаче, повечето Православни църкви изглеждат са отеглял и самозатварят в един строг и предпазен *национализъм*, който се опитват да обявяват – или пък много пъти да оправдават – като нещо по-важно в пастирско отношение дори и от сътрудоичеството и съборността. Най-тържното нещо обаче е, че днешните епископи, които са пастир-началниците в съвременния свят и сред глобалните предизвикателства – поне в сравнение с техните предшественици, които са били ограничавани от „желязната завеса“ или от пресиращата ксенophobia – все по-малко се интересуват от надмощването на предразсъдиите и регионализма.

Времето ще покаже доколко Православните църкви наистина искат свикването на Велик всеправославен събор през 2016 г. и до каква степен решенията на този Събор ще се приемат от същите поместни Православни църкви. Бих казал, че трябва да сме бдителни, за да видим доколко е готова всяка една автокефална Църква да остави настрана расисткия национализъм и изкушенията на светската власт.

Проф. отец Йоанис ХРИСАВГИС
Аmen.gr
Превод: А. ХРИСТОВА

„Да простиш не значи да забравиш; да простиш означава със състрадание, с болка в душата да си кажеш: когато дойде денят на Страшния съд, аз ще се изправа и ще заявя: не го съди, Господи!“

Митрополит Антоний Сурожки

Има хора, които крещат в отчаяние: „Никога няма да простя!“ Има такива, които почти през сълзи казват: „Толкова ми се иска да простя на братя си!“ А има и други, които са искрено убедени, че всичко са простили, особено ако се случи да е дошъл, например, празникът на всеобщото взаимно опрощение (Неделя Сиропустна), при все че продължават да обикалят със смърщени и обидени изражения, причиняващи болка на останалите, но това

не им пречи убедено да си вярват, че са простили. Невъзможно е да открием човек, който никога през живота си да не е изпитвал или нанасял обида. Носим у себе си многобройни рани и болки, а с годините тяхното количество не намалява.

Но ти си християнин!

На изповед се случва да чуеш думите: „Първо трябва да простиш, а след това да дойдеш тук“; „Ти си християнин, как така ще се обръщаш към Бога, щом не си простил на братя си?“ И това поставя човек в крайно незавидно положение, защото да простиш само с едно-то усилие на волята, е невъзможно. Да простиш е много трудно дело – трябва да помним тази съществена истина. Понякога години, десетилетия наред това не се получава, и то при условие, че самият човек има голямо желание да прости – той страда от чувството си за оскърбеност, не желае да го носи в себе си, но така или иначе, то не го напуска.

Ако сте откровен пред себе си и имате ясно съзнание за състоянието си, ви е недвусмислено си давате сметка, че колкото и да си повтаряте „прощавам“, то ако изпитвате болка, от това не ви става по-леко. Не е изключено дори да се почувствате и по-зле! Защото се засилва вътрешният сблъсък между потребността да простиш и невъзможността да постигнеш реално това: „Дължен съм, но ето че не мога, що за човек съм аз тогава!“

Към чувството за обида се добавя и чувството за вина, което в най-лошия случай води до отчаяние, до пълно отвърщане от желанието ни да търсим Бога с мисълта: „Първо трябва да простиш, после да дойдеш тук“.

Само че, **прошката не е вид еднократен акт, а процес**, и при това нередко доста продължителен. Но най-важното е дали наистина сме поели хода на този процес, или сме в застой? Дали врим при спомените за преживяното от желание да отмъстим, да получим възмездие, да „възстановим справедливостта“, или все пак сме поели пътя на опрощението, изпълнени с желание да се освободим от всичко това.

Не мога да простя – как да постъпя?

Ще разгледаме пет основни условия за постигане на опрощението, своего рода упътвания или отделни етапи в този процес.

Първо. Митрополит Антоний Сурожки е писал по този повод: „Да простиш не значи да забравиш“; да простиш – това означава да възприемеш човека такъв, какъвто си е в неговата греховност, в неговата нетърпимост, и да му кажеш: „Ще те изтърпя като кръст, ще те отнеса до Царството Божие, независимо дали искаш това или не, дали си добър или лош – ще те взема на плещите си, ще те предам на Господа и ще кажа: „Господи, този човек го носих през целия си живот, защото щях да скърбя, ако беше погинал. Ето го сега, прости му и Ти заради това, че и аз му простих“.

Тук има една много съществена мисъл: да простиш не значи да забравиш.

ЛИЧНОСТ И ОБЩЕСТВО

Да простиш не значи да забравиш

Може ли просто така да решиш и да простиш? –

психологът и психотерапевт Марина Филоник за практическия механизъм на прошката

„Да забравиш“ може да се окаже вид самоизмама, защото понякога е неоспорим факт, че на практика спрямо вас е било извършено някакво зло.

Често пъти даже по-важното е не да забравим, но обратното – да помним какви са слабостите, недостатъците, греховете на другия, за да не му служим за съблазн в тази посока, а да го предпазваме, като сме наясно с неговите недъзи; да не му провокираме изкушения, създаващи условия той да извърши нещо лошо.

Ние не бива да принуждаваме себе си да мислим, че този, който ни е обидил, е някакъв прелестен човек. Нашата прошка към него изобщо не зависи от неговата доброта или лошавина. Дали ще простим, или не, зависи изцяло от собствената ни вътрешна нагласа.

В молитвата „Отче наш“ казваме: „И прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на длъжниците си“. Ключова дума за настоящата ни тема е думата „длъжници“, която сочи, че аз признавам наличието на извършено спрямо мен зло, че от това изпитвам голяма болка, че съм натрупал огромно негодувание спрямо оскърбителя и съжаление към самия себе си. Не си затварям очите пред тези неща, не твърдя, че всичко е наред и че нищо лошо не е станало, че едва ли не другият е светец спрямо мен. Това би било неискреност.

Следователно, да видим истината за другия е много важно, но още по-важно е да имаме честен и откровен поглед към самите себе си. Като начало трябва да си дадем сметка, че се обиждаме. Защото, ако не умеем да видим собствената си обида, то това препречва пътя ни към прошката.

Спомням си една жена, която преди време ме удиви с думите си: „Наскоро ми казаха, че да се обиждаш е грях, и ето, вече престанах да се обиждам“. И това го говореше човек, с когото беше безумно трудно да се живее в непосредствена близост, защото тя буквално цялата преливаше от неспирна обидчивост, но изобщо не си признаваше това. Не желаше да го признае искрено пред себе си.

Неосъзнаването на собствените ни чувства, и особено на усещанията за оскърбление, възбужда ред психосоматични заболявания. Защото, ако в душата се загуби тяхната активна обработка, всички тези процеси се изнасят в тялото, което започва да действа като компенсаторен орган. Проблемите напускат съзнанието и душата навлиза в застой, в задрънена улица, тъй като се чувства безсилна да направи каквото и да било. Потиснатите чувства се изнасят в тялото и в неосъзнатото телесно пространство, където намират продължение на своите проявления.

Как да се научим да осъзнаваме своето усещане за оскърбеност?

Ако нещо е преживяно малко преди да се замислите над своето усещане, то може да прибегнете до вид „стоп-кадр“ и да си направите анализ: „И така, какво точно се случва в момента с мен? Обиждам се. Изпълвам се с негодувание. Срещу кого? По каква причина? Какво точно предизвиква моята гневност? Какво конкретно ме обижда?“ Това не означава, че трябва веднага да хукнете към този, който ви е оскърбил, за да търсите помирение, но е важно откровено да проговорите всичко пред себе си.

Вярваният може да даде израз на чувствата си или на неразбирането им, заставайки пред лицето на Бога. Само недейте лицемерно да четете благозвучни слова от молитвеника за опрощение и неосъждане, ако в съ-

щия този момент сърцето ви е препълнено с гняв и осъдителни настроения.

По-добре ще бъде максимално честно да застанете пред Бога с истинския свой образ, който имате в подобен момент: „Господи, Ти виждаш колко гняв и злоба, обида и възмущение ме изпълват сега. Ти виждаш, че едва ли не съм готов да убия същия този човек. Но дълбоко в себе си не желая това. Само че не ми е по силите да се справя по какъвто и да било начин. Ти Самият ела и направи нещо с мен, защото аз самият просто не успявам да постигна нищо“.

Колкото по-откровено подходите, толкова по-добре ще бъде. Господ обича „чистите по сърце“ (Пс. 50:6), не бива да мислим, че е срамно и неприлично, когато сме изпълнени именно с подобни настроения да се об-

ръщаме към Бога. А с какво друго трябва да бъде изпълнена душата ни? Винаги и само с благодарност и мир? Но без Него ние не можем нищо – точно това е много важно да си го признаем. Именно в немошта ни за нас се явява особено потребен Той, Който може да ни преобрази.

В живота на владиката Антоний има един такъв случай: в детството си той се почувствал обиден от някого, после отишъл при свещеника и му разказал: „Така и не успявам да му простя – с какви молитви да се моля? Как да постъпя?“ Свещеникът му отвърнал: „За сега не чети тези слова: „И прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на длъжниците си“. Ето един показателен пример относно молитвената откровеност, за която говорихме преди малко.“

Друг, също нелек проблем, се заключава в това,

доколко е необходимо да говорим за чувствата си с този,

които ни е нанесъл обидата. Съществуват различни обстоятелства. Той също може да е обидчив човек, а може и нищо да не чуе, да не разбере нашите думи. „Не избличавай кощунника, за да те не намрази; избличавай мъдрия, и той ще те обикне“ (Притч. 9:8). Но ако сте взели решение да го направите, то говорете, но само след като си възвърнете доброто и спокойно състояние на душата, като не обвинявате себе си за нищо и не се срамувате от чувствата си. Защото, ако сте в състояние на афект и ненавист, ако тискате нервно юмруци и др. под., то по-добре на този етап да не се впускате в разговори.

Второ. Искреното желание да простите: „Аз не съм кощче за отпадъци. Стигат ми вече отпадъците, имам си достатъчно“.

Посоченият малко по-горе пример за молитва съдържа мисълта: „Но дълбоко в себе си не желая това“, което е един много важен аспект във всеки акт на покаяние, включително и при поемане по пътя на прошката.

Така ние отначало трябва да **разпознаваме у себе си поаята** (наченките) на някакво зло (чувство на обида, на желание за отмъщение и др.). След това е важно да **го дистанцираме от собствената си идентичност**, да не отъждествяваме човека с постъпката му, с временните му чувства (аз не съм моята грях, моята същност не се свежда до тази обида, обидата само е влязла временно в мен). После набирате желание да **се освободите** от породилото се у вас усещане (дълбоко в себе си не желая това). Без тези три първоначални стъпки трудно ще продължите по-нататък.

Ако забележите, че НЕ желае да простите, не бива да се плашите – по-добре ще бъде хладнокръвно да се дистанцирате от своето усещане, да осъзнаете, че „аз не съм тъждествен на моето чувство за обида, аз не съм равнозначен с моя грях“. „Моето нежелание да простя – това не е моето естество. Нежеланието ми да простя не означава, че съм непрощаващ по природа човек, че съм носител на трайни чувства за обиденост. Натрупал съм какви ли не отпадъци у себе си, но кощче за

Ha стр. 7

Слово на Негово Високопреосвещенство Русенския митрополит Наум

Ваше Високопреосвещенство,
Ваше Преосвещенство,
Възлюбени в Господа отци, братя и сестри,
Днес, в Четвъртата неделя на Великия пост, когато честваме и паметта на преп. Йоан Лествичник, с голяма духовна радост посрещаме в престолния си град Русе обичния в Господа наш събрат – високопреосвещения Ловчански митрополит Гавриил.

Особено радостно е, че сред нас е и Негово Преосвещенство Гюргевският епископ Амвросий от Румънската патриаршия, придружен от църковна делегация, както и Негово Високоблагоевейство отец Нелуц Опря, официален представител на Негово Блаженство Румънския патриарх Даниил в България.

Ето че вече се изпълва една година, откакто епархийският избирателен събор на Русенска епархия ни посочи като един от предпочетените архиереи за епархийски митрополит, а на 23 март 2014 г. Св. Синод ни утвърди като каноничен и правоправещ Русенски кириарх.

За нас изминалото досега време бе и много, но и малко.

Достатъчно бяха месеците, за да се запознаем персонално с всички свои подопечни свещенослужители и тревогите, съпътстващи ежедневието им, като заедно се постараме да разрешим наличните проблеми и спомогнем за удовлетворяването на реалните нужди.

Малко дни имахме обаче, за да обходим пълноценно населените места в богохранимата ни епархия, в някои от които от десетилетия не бе стъпвал владишки крак.

Слава Богу, че след дългогодишен застой, Господ призва за пастирско служение достойни Нему люде и според дадената ни от Спасителя архиерейска благодат, през изминалия едногодишен период бяха извършени пет дяконски и две свещенически ръкоположения.

Наред с това, за проявени заслуги и отговорно служение двама йеромонаси бяха възведени в архимандритско достойнство, един иконом бе отличен с офикията „ставрофорен свещеноиконом“, а трима свещеници получиха офикията „протоиерей“.

За практически събеседвания с клириците относно прецизното изпълнение на техните богослужебни и проповеднически обязанности, бяха проведени две епархийски свещенически конференции с участието на всички духовници от диоцеза, както и четири свещенически конференции по духовни околии за разяснение на необходимите изисквания.

След съвместните плодотворни усилия на Русенската св. митрополия, гражданските власти и христолобивоето ни паство, направихме първа копка за построяването на нов храм в с. Подлес, Тутраканска духовна околия, посветен на светите равноапостолни Константин и Елена, както и обновление на храма „Св. Георги“ в с. Водица, Поповска духовна околия.

Въпреки създадените трудности и изпитания, пред които бяхме изправени във времето, множество казуси, изискващи бързо и адекватно решение, намериха положителен развой, а други църковно-административни въпроси, чакащи своето финализиране с години, са на път да бъдат разрешени благоприятно.

Предизвикателство пред нас е работата по оконча-

телното благоукрояване на новопостроения храм „Всех Святых“ в Русе и съборния храм в Басарбовския манастир, които в продължение на почти две десетилетия стоят незавършени. Вече съвсем интензивно продължава изпълнението и на крайно необходимите ремонтни дейности в епархийските манастири в Копривец и Каран Върбовка, останали неосъществени поради необяснимо забавяне през годините, като се надяваме, че за в бъдеще

ще те ще се превърнат в едни истински духовни средища за развитието на социална и благотворителна дейност, под егидата на Русенската св. митрополия.

По наше настояване и с подкрепата на русенските свещеници-семинаристи, през лятото на 2014 г. бе основан митрополитският свещенически хор за източноцърковно пение „Св. Димитрий Басарбовски“, чиято първа официална изява бе в навечерието на празника Успение Богородично, като оттогава неговите изпълнения по време на богослужение се радват на голямо одобрение и възторг от страна на вървящите.

Цялата ни скромна дейност досега все пак нямаше да има успех, ако не бе ценната помощ на изрядните ни архиерейски намесници и мъдрото съдействие на уважаемите епархийски съветници, които положиха значителни усилия за отправление епархийските дела и реалното възраждане на църковния живот и духовността в поверения ни диоцез.

Не на последно място трябва да изкажем дълбока благодарност и на малобройните свещенослужители от епархията, някои от които изпълняват своето служение при наличното на доста битови трудности, недостатъчни материални средства и лишения от различен характер.

Благодарение усърдието на всички обаче, днес категорично можем да заявим, че църковната ни администрация и боголюбивият клир работят на Господния виноград в една спокойна и братолюбива духовна атмосфера, в която всеки според силите си се старае да бъде в помощ на своите събратя, полагайки предани грижи и внимание при изпълнението на възложените задачи и отговорности.

Богу било угодно, наред с радостите да преживеем и една голяма загуба, а именно неочакваната кончина на нашия добър събрат и предан свещенослужител ставро-

форен свещеноиконом Кънчо Кънев, епархийски съветник и дългогодишен председател на русенския храм „Успение Богородично“, ценното съдействие на когото ще ни липсва изключително много занаяпред. Бог да го прости!

Бихме желали да отпразним своята искрена благодарност и благослов към целокупното христолобиво паство на богоспасаемата ни Русенска епархия, което искрено обича Господа и посещава Божия дом с вяра, преданост и благоговение.

Всякога и на всяко

място усещаме любовта и уважението на благочестивите християни, посрещачи ни с непресторена любов и искреност, което е най-голямата награда за един архиерей.

Възлюбени в Господа отци, братя и сестри,

Още веднъж изказваме специалната си признателност на високопреосвещения наш събрат Ловчански митрополит Гавриил, който винаги досега ни е за сви-

детелствал своята братска в Христа обич и сърдечна подкрепа, а с присъствието си тук на нашия скромнен празник за пореден път подчерта своето уважение и любезно внимание.

С голяма радост приветстваме днес и нашия уважаван гост – Негово Преосвещенство Гюргевският епископ Амвросий, в лицето на когото изказваме сърдечна признателност на Негово Блаженство Румънския патриарх Даниил, който никога досега не е пропуснал, както лично, така и чрез свои представители, да подчертае своето благосклонно приятелско отношение към наше смирение.

За да ни поздравя лично, на вчерашното вечерно богослужение, предстващо днешната празнична св. Литургия, наш гост бе и Негово Високопреосвещенство Теодосий, архиепископ на Томи и Констанца, от Румънската патриаршия, който поради неотложни ангажименти нямаше възможност да е сред нас и в днешния неделен ден.

Ваше Високопреосвещенство, Ваше Преосвещенство, като скромнен дар от днешното църковно тържество приемете за спомен от Русенската св. митрополия по един архиерейски посох, с който да се подкрепяте по трудния, но благодатен и спасителен Христов друм, наставлявайки повереното Ви паство в истините на светата православна вяра, *Църкви и Отечеству на полъзу!*

В навечерието на светлото Христово Възкресение аз бих искал да отправя само благодарствени слова към Всеподателя с боговдъхновените слова на Псалмопевец: „Какво да въздам Господу за всичките Му благодеяния към мене?“ (Пс. 115, ст. 3); Господ е Пастир мой, от нищо не ще се нуждая“ (Пс. 22, ст. 1).

Слава на Бога за всичко! Амин!

22 март 2015 г.

Снимки: Атанас ДИМИТРОВ – АтаДим

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2015 г.

„Църковен вестник“

1 година 30,00 лв.
6 месеца 15,00 лв.
3 месеца 7,50 лв.
ед. цена 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Анула Христова

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Танка Тончева Христова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCR96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.